

HYVINVOINTIALA

Hyvinvointiala Hali ry:n lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle (HE 129/2025 vp)

21.11.2025

Lausunnon pääkohdat

1. Lainsäädännössä tulisi sallia alihankinnan ketjutus mahdollisimman laajasti ja jättää hyvinvointialueen päätettäväksi missä laajuudessa se sallii ketjutuksen. On hyvinvointialueiden ja koko palvelujärjestelmän etu, että hyödynnetään joustavasti käytettävissä olevaa tuotantoa.
2. Yksityisten palveluntuottajien henkilöstöresurssia koskevien tietojen toimittamisen tulee rajautua vain hyvinvointialueille tuotettuihin palveluihin, tietojen toimittamisesta ei saa aiheutua lisäkustannuksia toimijoille ja niille tulee varata aikaa sopeutua tiedon tuottamista koskeviin muutoksiin.

Alihankinta ja alihankinnan ketjutus

- Kannatamme esitystä, jonka mukaan alihankinta sidotaan **ostopalvelutuottajan tosiasialliseen kykyyn ohjata alihankintatoimintaa kuten omaansa**. Kannatamme myös alihankinnan ketjutusta koskevaa ehdotusta.
- Sääntely **tukee hyvinvointialueiden järjestämistehtävää**
 - Hyvinvointialueet voivat järjestää palvelunsa kustannustehokkaasti, kun ostopalveluiden tuotanto voidaan toteuttaa joustavasti, tuotantoresurssia laajasti hyödyntäen.
 - Mikäli alihankinnan käyttäminen olisi mahdollista jopa nyt esitettyä laajemmin, voisivat hyvinvointialueet käyttää harkintavaltaansa sen suhteen missä laajuudessa ne hyväksyvät alihankinnan palvelujen tuottamisessa.
- Olennaista on palveluiden **laadun varmistaminen, ohjaus ja valvonta**
 - Ostopalveluntuottaja on aina kokonaisvastuussa tuottamistaan palveluista.
 - Hyvinvointialue ohjaa ja valvoo järjestämisvastuulleen kuuluvaa palvelutuotantoa, se hyväksyy alihankkijat ja sillä on oikeus saada tätä tehtävää varten tarvitsemansa tiedot ostopalveluntuottajalta ja alihankkijoilta.
 - Hyvinvointialue voi tarvittaessa vielä erikseen varmistua ostopalveluntuottajan kanssa tekemässään sopimuksessa ostopalveluntuottajan vastuuseen liittyvistä sekä oman valvontavaltansa toteutuksen edellyttämistä seikoista.

Seuranta ja arviointivelvollisuus

- Henkilöstöresurssin käytön seurannassa **tulisi välttää päällekkäistä tietojen keräämistä**
 - Valveri- ja Soteri-rekistereihin koottavien tietojen tulisi mahdollistaa yksityistä sote-henkilöstöresurssia koskeva seuranta. Ensisijaisesti tulisi pyrkiä korjaamaan nykyisten luparekistereiden tiedonhallinnassa olevat puutteet.
- Yksityisten palveluntuottajien tietojen toimittaminen
 - Kerättävien tietojen tulee koskea vain sitä osaa henkilöstöresurssista, jolla on **selkeä ja välitön yhteys kyseiselle hyvinvointialueelle tuotettuihin palveluihin**. Kaikki muu yksityisen palveluntuottajan henkilöstöresurssin käyttöä koskeva tieto kuuluu palveluntuottajan liikesalaisuuden piiriin.
 - Tiedon hallintamallin suunnittelussa tulee ottaa huomioon erilaiset yksityisten palveluntuottajien **käytössä olevat työn tekemisen mallit** (työsuhteiset ammattilaiset, yksityiset ammatinharjoittajat, alihankintana työskentelevät ammattilaiset, vuokratyömalli).
 - Tietojen toimittamisesta tulee aiheutua mahdollisimman vähän lisätyötä ja -kustannuksia palveluntuottajille.
 - Palveluntuottajat tulee ottaa mukaan tiedonhallintamallin suunnitteluun tai niille tulee muutoin varata tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa siihen mitä tietoja ja miten niiden tulee jatkossa toimittaa tiedot hyvinvointialueille.
 - Palveluntuottajille on varattava riittävästi aikaa valmistautua ja sopeutua muutokseen.

Kiitos mahdollisuudesta lausua asiassa

Sanna Aunesluoma

toimitusjohtaja

Hyvinvointiala Hali ry

sanna.aunesluoma@hyvinvointiala.fi

Lisätietoja:

Anneli Pahta

johtava asiantuntija

anneli.pahta@hyvinvointiala.fi